

Ohjeet elokuva- ja tv-tuotantoa koskevan työehtosopimuksen mukaisen luottamushenkilön valintaan

Kuka voi olla luottamushenkilö?

Luottamushenkilö¹ voi olla Suomen Journalistiliiton tai Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton jäsen, joka on **työsuhteessa** työnantajaan. Luottamushenkilö ei voi olla yrittäjä, alihankkija tai itsensä työllistäjä, vaikka olisikin Journalistiliiton jäsen.

Huolimatta Journalistiliiton jäsenyydestä, luottamushenkilö ei voi olla vuokrayrityksen kautta työllistyvä, koska hän on työsuhteessa vuokrayritykseen ei käyttäjäyritykseen. Luottamushenkilö ei voi olla työnantaja tai sellainen työntekijä, joka käyttää työnantajalle kuuluvaa työjohtovaltaa työehtoihin liittyvissä kysymyksissä.²

Elokuva- ja tv-tuotantoa koskeva työehtosopimus ei määrittele luottamushenkilön kokemusta muutoin kuin toteamalla, että ehdokasasettelussa on tärkeää huomioida alan kokemus ja tuntemus. Suosittelemme, että luottamushenkilöksi valitaan henkilö, jolla on jo hieman työvuosia takana.

Työehtosopimuksen mukaan luottamushenkilö pyritään ensisijaisesti valitsemaan yrityksen vakituisesta henkilöstöstä. Mikäli yrityksen vakituisesta henkilöstöstä ei saada valittua luottamushenkilöä, työntekijät voivat valita luottamushenkilön myös tuotantokohtaisesti. Tuotantokohtainen luottamushenkilö toimii määräaikaaisesti tuotannon ja luottamushenkilön työsuhteen ajan.

Ketkä valinnan tekevät?

Luottamushenkilö valitaan niin kuin työehtosopimuksessa on sovittu. Elokuva- ja tv-tuotantoja koskevassa työehtosopimuksessa on sovittu, että luottamushenkilön valitsevat Journalistiliittoon ja Temeen järjestäytyneet työntekijät keskuudestaan. Jo kolme järjestäytynyttä työntekijää voi valita luottamushenkilön heitä edustamaan.

Yrittäjät eivät voi osallistua valintaan, vaikka olisivatkin Journalistiliiton tai Temen jäseniä.

Säästöpankinranta
2 A 7 krs. PL 252
00530 Helsinki

-
Sparbankstranden
2 A 7. våningen
PB 252
00530 Helsingfors

-
(09) 612 2330

-
www.journalistiliitto.fi

---

¹ Elokuva ja tv-tuotantoja koskevassa työehtosopimuksessa käytetään sukupuolineutraalia termiä luottamushenkilö. Luottamushenkilöllä tarkoitetaan lainsäädännön tarkoittamaa luottamusmiestä. Luottamusvaltuutettu on taas työntekijöiden edustaja yrityksissä, jotka eivät kuulu työehtosopimuksen piiriin.

² Vaikka henkilö ei voi olla luottamushenkilö, voi hän silti olla Journalistiliiton jäsen.

Luottamushenkilön valinta

Elokuva- ja tv-tuotantoja koskevassa työehtosopimuksessa ei ole tarkkoja ohjeita siitä, miten vaalit tulisi suorittaa. On tärkeää, että luottamushenkilön asema huomioiden valinta suoritetaan tarkasti ja hyvää vaalitapaa noudattaen.

Luottamushenkilö valitaan siten, että kaikilla Journalistiliiton ja Temen jäsenillä on mahdollisuus osallistua valintaan ja asettua ehdolle. Siksi on tärkeää, että tieto luottamushenkilövaalista kerrotaan hyvissä ajoin kaikille työpaikan/tuotannon Temen ja Journalistiliiton jäsenille.

Tuotantokohtaisen luottamushenkilön valitseminen

Tuotantokohtaisen luottamushenkilön valintaan ei ole olemassa tarkkoja ohjeita. Nämä ohjeet on laadittu hyvien käytäntöjen pohjalta. Haasteena voi olla työntekijöiden saaminen samaan tilaan valintaa tekemään, joten siksi erilaisia sähköisiä viestintävälineitä kannattaa ottaa käyttöön. Esimerkiksi kokouksen voi järjestää Teamsissa tai äänestyksen sähköisesti.

1. Valitaan 1–2 vaalitoimitsijaa, jotka ilmoittavat, että tuotantoon ollaan valitsemissa luottamushenkilö ja asiasta kiinnostuneet voivat asettua tehtävään ehdolle. On tärkeää huolehtia, että viesti tavoittaa kaikki, jotka luottamushenkilön valintaan osallistuvat. Aikaa ilmoittautumiselle voi antaa esimerkiksi muutaman päivän. Vaalitoimitsija/-t voivat olla myös itse ehdolla.

2. Kun ilmoitukset ehdokkaasta/ehdokkaista on tullut, ne ilmoitetaan työntekijöille, jotka luottamushenkilön valinnan tekevät. Jos ilmoittautuneita on useampia, järjestetään vaali suljettuna äänestyksenä.

Avoin äänestys tarkoittaa, että äännet annetaan julkisesti kokouksessa ja kokouksen osanottajat näkevät, mitä kukin äänestää. Suljettu äänestys tarkoittaa sitä, että äänestys on salainen, eikä osallistujat näe, ketä kukin äänestää.

3. Valintatilaisuus kannattaa, mikäli mahdollista, järjestää työpaikalla tai sen ulkopuolella fyysisenä valintatilaisuutena.

4. Jos ehdokkaita luottamushenkilöksi on vain yksi, voidaan hänet todeta suoraan valituiksi.

5. Tehdään pöytäkirja (kts. esimerkkiä liitteestä) ja toimitetaan se työnantajalle.

6. Ilmoitetaan luottamushenkilön valinta Journalistiliittoon:

<https://journalistiliitto.fi/fi/jasenyys/lomakkeet/ilmoitus-luottamushenkilon-valinnasta/>

Työpaikkakohtaisen luottamushenkilön valitseminen

1. Valitaan 1–2 vaalitoimitsijaa, jotka ilmoittavat, että työpaikalle ollaan valitsemassa työehtosopimuksen mukainen luottamushenkilö ja asiasta kiinnostuneet voivat asettua tehtävään ehdolle. On tärkeää huolehtia, että viesti tavoittaa kaikki, jotka luottamushenkilön valintaan osallistuvat. Aikaa ilmoittautumiselle voi antaa esimerkiksi viikon. Vaalitoimitsija/-t voivat olla myös itse ehdolla.

(Huomioitahan, että mikäli työpaikalla eri henkilöstöryhmiä, voi heillä olla oma luottamushenkilö/-valtuutettu.)

2. Järjestetään kokous läsnä/etänä, jossa ilmoitetaan edustettaville työntekijöille ehdokas/ehdokkaat. Jos ilmoittautuneita on useampia, järjestetään vaali suljettuna lippuäänestyksenä. Äänten mennessä tasan asian voi ratkaista arpomalla.

3. Tehdään pöytäkirja (kts. liite) ja toimitetaan se työnantajalle.

4. Ilmoitetaan luottamushenkilön valinta Journalistiliittoon:
<https://journalistiliitto.fi/fi/jasenyys/lomakkeet/ilmoitus-luottamushenkilon-valinnasta/>

Millainen on hyvä luottamushenkilö?

Luottamushenkilö nimensä mukaisesti nauttii edustamiensa työntekijöiden luottamusta ja siksi hänet on tehtävään valittu. Hyvällä luottamushenkilöllä on hyvä tietopohja, pulmienratkaisukyky, yhteistyötaitoja ja kykyä neuvotella. Tässä Journalistiliitto on luottamushenkilön tukena järjestämällä käytännön koulutusta ja ajankohtaistapahtumia. Lisäksi liiton lakineuvonta on avoinna jokaisena arkipäivänä. Luottamushenkilön tehtävän oppii kuitenkin vain tekemällä.

Luottamushenkilöllä on työehtosopimuksen (28§) mukaan myös oikeus osallistua luottamushenkilökoulutukseen, ja muuhun tehtävään liittyvään koulutukseen, jos työtehtävät sallivat. Koulutusajalta korvataan ansionmenetys ja päiväraha koulutuspäiviltä.

Työehtosopimuksen (28§) mukaan luottamushenkilölle on varattava riittävä aika luottamushenkilötehtävien hoitamiseen ja tämä otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon työjärjestelyissä. Kannattaa käydä keskustelu, jotta myös työnantaja ymmärtää, ettei luottamushenkilön tehtäviä ole tarkoitus tehdä vapaa-ajalla.

Luottamushenkilölle maksetaan korvaus tehtävästään (28§). Se on 5 prosentin lisäkorvaus palkkaryhmä kolmen taulukkopalkasta.

Ketä luottamushenkilö edustaa?

Luottamushenkilö valitaan sellaisiin yrityksiin, joissa noudatetaan työehtosopimusta. Luottamushenkilö edustaa ammattiliittoa ja siihen kuuluvia työntekijöitä työpaikalla. Yhteistoimintaneuvotteluissa hän voi edustaa kuitenkin myös liittoon kuulumattomia työntekijöitä.

Luottamushenkilö voidaan valita myös silloin, kun työehtosopimusta noudatetaan työsopimuslaissa säädetyn yleissitovuuden takia, mikäli työehtosopimuksessa on luottamusmiehen valintaa koskevat määräykset. Elokuva- ja tv-tuotantoa koskevassa työehtosopimuksessa on luottamushenkilön valintaa koskevia määräyksiä, joten luottamushenkilö voidaan valita myös sellaisissa tuotantoyhtiöissä, jotka eivät ole järjestäytyneitä Palvelualojen työnantajat PALTA ry:hyn.

Lisätietoa luottamushenkilön valinnasta voit kysyä Journalistiliiton työehtoasiantuntijalta Marika Väisäseltä, marika.vaisanen@journalistiliitto.fi

Liite: malli pöytäkirjalle